

Linksboven de woonkamer in het huis te
 Hoofddorp, daarachter de keuken.
 De zwarte bank is van B&B Italia, de
 rieten stoelen zijn ontworpen door Breuer
 en de glazen tafel door Eileen Gray.
 Daaronder de gang van 90 centimeter breed
 waarachter de woonkamer zich ontplooit.
 Op de grote foto de keuken, naar ontwerp
 van Roel de Vos uit Maastricht, zonder
 de gebruikelijke bovenkastjes.
 Alle apparatuur is weggewerkt.

Bouwen in de Lage Landen

"Het is een misvatting dat architectuur altijd met grote huizen te maken heeft. Het zit niet in de grootte maar in het vakmanschap waarmee je een project benadert."

Eric Wamelink, architect.

Tekst: *Raphael-k de Stanislas*
Foto's: *Hans Fonk*

De strakke vormgeving van het exterieur van het huis in Hoofddorp zet zich in alle facetten van het interieur door. Op de foto hierboven de masterbedroom. De lampen (rechts) zijn een ontwerp van Benno Prensela. Onderaan de pagina de badkamer. De muren zijn uitgevoerd met mozaiektegeltjes, omdat er volgens architect Eric Wamelink op die manier een echte wand wordt gecreëerd. Opmerkelijk detail is de wasmand, die verbonden is met een stortkoker, die weer uitkomt in de waskamer beneden.

"Het is een misvatting dat architectuur altijd met grote huizen te maken heeft. Het zit niet in de grootte maar in het vakmanschap waarmee je een project benadert. Het duidelijkst is dat zichtbaar bij de zigzag stoel van Gerrit Rietveld. Hij heeft geschiedenis geschreven met vier plankjes." Architect Eric Wamelink borduurt in zijn werk voort op de bouwkundige verworvenheden van illustere voorgangers. Naar aanleiding van een recente realisatie onder de rook van Schiphol Airport zoekt OBJEKT hem op. Eric Wamelink uit Lievelede (Oost Nederland) is begaan met zijn vak, met name met de geschiedenis en de toegevoegde waarde van architectuur. "Een goede architect kan met een vrachtwagen stenen veel rijkere dingen maken dan een aannemer ooit kan. Iets bedenken, dat een meerwaarde heeft, daar gaat het om in de architectuur. Daarom is het altijd slim met zorg een architect uit te kiezen." Een ding is zeker, de bouwwerken van Wamelink vallen op in de omgeving waarin ze geplaatst zijn. Toch zijn het geen opgelegde pogingen om koste wat kost origineel te zijn, maar veeleer ontwerpen, die geconcipieerd zijn op het beschikbare bouwterrein met alle vindrijkheid vandien. Het zijn ontwerpen waarin vaak wordt gerefereerd aan de geschiedenis van de bouwkunst.

"Ik vind, dat je moet putten uit die geschiedenis. Er is geen moderne architect die bijvoorbeeld om Le Corbusier, Mies van der Rohe of de Nieuwe Zakelijkheid heen kan. Ook zijn er rond 1920 al hele goede aanzetten gegeven voor de bouw van evenwichtig opgezette villawijken, maar het lijkt of veel architecten van nu daarvan geen kennis van hebben genomen. Ik schaam mij er niet voor, dat er in mijn gebouwen citaten van belangrijke architecten zijn verwerkt. Daar ben ik juist trots op. Je hoeft niet zelf steeds opnieuw alle uitvindingen te doen. Je put uit een scala verworvenheden uit het verleden en voegt daar iets persoonlijks aan toe. De kunst is een zo groot mogelijke architectuur-bibliotheek in je hoofd op te slaan, waarop je kunt terugvallen en waarmee je de cliënten kunt helpen." Hij verhaalt over zijn studietijd waarin Herzberger zijn ontwerpen altijd toelichtte met referentie-dia's. De architecten en bouwwerken uit de 20e eeuw die voor

hem belangrijk zijn, zijn Gerrit Rietveld (Schroederhuis), Oud (Cafe 'De Unie'), Le Corbusier (Villa Savoia), Brinkman, Van der Vlugt en Mart Stam (Van Nelle Fabriek), Charles Eames (eigen huis in California, 1945), Mies van der Rohe (Huis voor Edith Farnsworth), Alvor Aalto, Richard Meier, James Stirling (Universiteit van Leicester) Tadao Ando, Snotzy, Botta, Rem Koolhaas en niet te vergeten Jean Nouvel.

Zoektocht

Zijn zoektocht wat voor gebouw voor een bepaalde plek geëigend is, begint bij de vorm van het bouwkveld. Daarin ligt het dictaat voor de eindvorm besloten. Vandaaruit tracht hij slimme oplossingen te vinden voor zaken als lichtinval, routing en behoud van privacy. In de eerste aanzet tot het ontwerp, verwerkt hij vaak tot op de vierkante meter de verlangens van de opdrachtgever; hoewel de uitzondering hier de regel wel eens bevestigt als dit de balans van het geheel ten goede komt. Van een 'verkwistende' bouw waarin met weinig tot geen kennis van maten en volumes wordt gewerkt, wil hij niet weten.

"Het is voor ons altijd zo, dat de vorm van het terrein en de ligging ten opzichte van de zon al direct het concept van het gebouw dicteren. Zo'n 80 procent van het ontwerp ligt daarin al besloten met als resultaat direct ook een groot gedeelte van de oplossing. Het is bijzonder spannend vanuit die uitgangspunten te zoeken naar de vorm. Vandaar ook, dat je bij onze gebouwen een grote verscheidenheid aan vormziet." Hij houdt ook niet van volbouwen; er moet ruimte over blijven voor de tuin. De structuur van die tuin wordt ook al in de eerste schetsen aangegeven. "Die zit bij het eerste concept ingebakken. Het is namelijk essentieel, dat binnen en buiten veel met elkaar te maken hebben."

Op grote foto een huis
dat oranje oplicht
in de avondzon.
Rechts naast het huis
ligt het watertapijt,
dat dezelfde
oppervlakte heeft
als het huis zelf.
Hiernaast een
kleurrijk detail, dat
door het warme
licht extra wordt
uiteengezet.
Geheel rechts
het huis in
de originele
witte kleur.

Hoofddorp

Een opvallende realisatie van zijn hand staat in een nieuwe villawijk van Hoofddorp, onder de rook van Schiphol Airport. Met witte huis valt direct op door de afmetingen. Met is 22 meter lang en 6 meter breed. Daarenboven heeft het over praktisch de gehele lengte een zonneterras op het dak. Naast het huis ligt een eveneens door Wamelink ontworpen tuin met een watertapijt in dezelfde afmetingen als de oppervlakte van het huis.

De bewoners komen met de architect in aanraking als zij in publicaties huizen van zijn hand zien. Zij hebben duidelijk voor ogen wat voor soort bouw zij willen en hebben praktisch heel Nederland afgereiden om naar huizen te kijken. Uiteindelijk ondernemen zij de reis naar Lievelede. En het klikt tussen hen en Eric Wamelink.

De bewoners nu daarover: "Wij wilden een kubistisch huis bouwen en hadden ook bepaalde ideeën over de vorm en de indeling. We hadden zelfs al ontwerpen en een maquette gemaakt. Die gingen dus bij hem van tafel. Wij hebben vervolgens een aantal verlangens voorgelegd en hij zou met drie ontwerpen komen waaruit wij konden kiezen. Toen wij bij hem kwamen om te kijken zei hij, dit is het en er kan niets aan veranderd worden. Ja, de draairichting van de deuren. Toen de maquette onder de zwarte doek vandaan kwam, vonden wij het gelijk prachtig." Zij kunnen er nu nog om lachen, dat er van hun oorspronkelijke wensen weinig was terug te vinden.

In Berlijn laat hij hen een huis zien, in de stijl waarin ze op hun bouwgrond moeten bouwen. En in het Vitra museum in Weil am Rhein toont hij hen in het congrescentrum van Tadao Ando, dat een gang van 90 centimeter breed voldoende is, mits die maar naar twee kanten open is. "De filosofie van Eric Wamelink is, dat vanuit een smalle gang de achterliggende ruimtes zich beter ontplooiën. Er zitten ook geen doodlopende gangen in dit huis", aldus de bewoners, die vervolgen met: "Ook bij de inrichting van het huis heeft hij ons goed geholpen. Wij hadden van alles laten tekenen door interieurspecialisten maar wij bleven een ontevreden gevoel houden. Tot Eric ons een simpele fax met een indelingstuurde. Die was raak en paste bij de stijl van het huis. Hij heeft ons een verkorte cursus architectuur gegeven."

Miami in de polder.
In Hoofddorp onder
de rook van Schiphol
Airport bouwde Eric
Wamelink over de
volle lengte van de
villa een zonnedek.
De zakelijke stijl is een
knipoog naar grote
bouwmeesters als
Mies van der Rohe.
De stoelen zijn een
ontwerp van
Philippe Starck.
De zonnestoelen zijn
afkomstig uit de
Verenigde Staten.

Op de grote foto het interieur van het huis omgeving Breda. Hier is weloverwogen gekozen voor moderne klassiekers als tafels en stoelen van Breuer. Het kleed is van Vorwerk. De twee beelden zijn van Nel Knoop. Het blok met de gele tegels herbergt de keuken en het toilet. Op de kleine foto's op deze pagina rechtsboven eveneens beelden uit dit huis met stoelen en een eenmalige replica van een kast van Rietveld. Hierboven en hiernaast huizen, die Eric Wamelink in Oost Nederland realiseerde.

foto architect Wamelink

foto architect Wamelink

Fanclub

Andere leden van de fanclub bewonen een huis van zijn hand in een dorp ten noorden van Breda. Ook hier heeft de 'moderne' villawijk een markant punt: een huis van Eric Wamelink. En ook deze bewoners blijken zeer bewust op zoek te zijn geweest naar de voor hen juiste architect. In hun optiek moet een architect toegesneden recepten naar smaak geven en niet twintig laden opentrekken met keuzemogelijkheden.

Na het lezen van enige publicaties over zijn werk hebben wij op een gegeven moment een afspraak met Eric gemaakt en hij heeft ons een aantal van zijn creaties getoond. Wij waren het er direct over eens, dat wij hem als een kunstenaar de vrije hand moesten geven iets te bouwen binnen de disciplines van deze tijd. Praktisch onze hele wensenlijst hebben wij overboord gezet."

Naast het dictaat van het bouwkevel drukken alle regels die de plaatselijke gemeente blijkt te stellen op het ontwerp van de uiteindelijke vorm. Binnen dat stramien ontwerpt Wamelink een huis 'zoals een

kind dat zou tekenen', waarbij hij de indeling zodanig kiest, dat een optimale privacy wordt bereikt. Dat betekent woongedeelte op de eerste verdieping en slaapvertrekken op grond-niveau.

De bewoners: "Eric heeft ruimte geschapen en een duidelijke meerwaarde aan het huis gegeven zonder voorbij te gaan aan onze eigen ideeën. Hij is lang bezig geweest aan de vervolmaking van het ontwerp en heeft er veel in geïnvesteerd. Hij heeft de nodige moeite gehad het los te laten."

En ook bij dit huis heeft de architect de lijn van buiten naar binnen doorgetrokken. Hoewel een groot deel van de meubelen er al was, hebben bewoners en architect zich de nodige moeite getroost, alles 'als een puzzel te laten passen'.

"Het is niet zo, dat wij zo een winkel binnenlopen en iets kopen. Wij zoeken lang naar datgene, dat wij willen. Het meeste laten wij nu ook maken. En dat is Eric zijn schuld", voegen zij hieraan lachend toe. De grote foto op deze pagina geeft een indruk van het woongedeelte van hun huis.

